

EBA/GL/2016/07

18/01/2017

Smjernice

---

o primjeni definicije statusa
neispunjavanja obveza na temelju članka
178. Uredbe (EU) br. 575/2013

1. Obveze usklađivanja i izvješćivanja

Status ovih smjernica

1. Ovaj dokument sadrži smjernice izdane na temelju članka 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010¹. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1093/2010 nadležna tijela i financijske institucije moraju ulagati napore da se usklade s ovim smjernicama.
2. Smjernice iznose EBA-ino stajalište o odgovarajućim nadzornim praksama unutar Europskog sustava financijskog nadzora ili o tome kako bi se pravo Unije trebalo primjenjivati u određenom području. Nadležna tijela određena člankom 4. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1093/2010 na koja se smjernice primjenjuju trebala bi se s njima uskladiti tako da ih na odgovarajući način uključe u svoje prakse (npr. izmjenama svojeg pravnog okvira ili nadzornih postupaka), uključujući i u slučajevima kada su smjernice prvenstveno upućene institucijama.

Zahtjevi za izvješćivanje

3. U skladu s člankom 16. stavkom 3. Uredbe (EU) 1093/2010 nadležna tijela moraju obavijestiti EBA-u o tome jesu li usklađena ili se namjeravaju uskladiti s ovim smjernicama, odnosno o razlozima neusklađenosti do 20.03.2017. U slučaju izostanka takve obavijesti unutar ovog roka EBA će smatrati da nadležna tijela nisu usklađena. Obavijesti se dostavljaju slanjem ispunjenog obrasca koji se nalazi na internetskoj stranici EBA-e na adresu compliance@eba.europa.eu s uputom „EBA/GL/2016/07”. Obavijesti bi trebale slati osobe s odgovarajućom nadležnošću za izvješćivanje o usklađenosti u ime svojih nadležnih tijela. Svaka se promjena statusa usklađenosti također mora prijaviti EBA-i.
4. Obavijesti će biti objavljene na EBA-inoj internetskoj stranici u skladu s člankom 16. stavkom 3.

---

¹ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ, (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

2. Predmet, područje primjene i definicije

Predmet

5. Ovim se smjericama određuju zahtjevi u vezi s primjenom članka 178. Uredbe (EU) br. 575/2013 o definiciji statusa neispunjavanja obveza, u skladu s ovlaštenjem koje je dodijeljeno EBA-i na temelju članka 178. stavka 7. te Uredbe.

Područje primjene

6. Ove se smjernice primjenjuju u odnosu na sljedeće:
  - (a) pristup zasnovan na internim rejting-sustavima (IRB pristup) u skladu s dijelom trećim, glavom II., poglavljem 3. Uredbe (EU) br. 575/2013;
  - (b) standardizirani pristup za kreditni rizik u skladu s odredbom u članku 127. Uredbe (EU) br. 575/2013 u kojoj se poziva na članak 178. iste Uredbe.
7. Institucije kojima je odobrena primjena IRB pristupa trebaju primijeniti zahtjeve utvrđene u ovim smjericama za IRB pristup na sve izloženosti. U slučajevima u kojima je tim institucijama prethodno odobreno trajno izuzeće od primjene IRB pristupa u skladu s člankom 150. Uredbe (EU) br. 575/2013, ili u kojima im je odobrena postupna primjena IRB pristupa u skladu s člankom 148. iste Uredbe, te institucije mogu primijeniti zahtjeve utvrđene u ovim smjericama za standardizirani pristup za odgovarajuće izloženosti pod trajnim izuzećem od primjene IRB pristupa ili one uključene u plan za postupno uvođenje.

Adresati

8. Ove su smjernice upućene nadležnim tijelima kako je definirano u članku 4. stavku 2. točki i. Uredbe (EU) br. 1093/2010 i financijskim institucijama kako je definirano u članku 4. stavku 1. Uredbe br. 1093/2010.

Definicije

9. Osim ako je drukčije naznačeno, pojmovi upotrijebljeni i utvrđeni u Uredbi (EU) br. 575/2013 i Direktivi (EU) 36/2013 imaju isto značenje u ovim smjericama.

3. Provedba

Datum primjene

10. Ove smjernice primjenjivat će se od 1. siječnja 2021. pa institucije do tog roka trebaju ugraditi zahtjeve iz ovih smjernica u svoje interne procedure i IT sustave, a nadležna tijela pritom imaju diskrecijsko pravo skratiti rokove za uvođenje ovih promjena.

Prva primjena Smjernica u institucijama koje primjenjuju IRB pristup

11. S ciljem primjene ovih smjernica po prvi put, institucije koje koriste IRB pristup trebaju procijeniti i u skladu s time prilagoditi, u slučajevima u kojima je to potrebno, svoje rejting-sustave na način da procjene parametara rizika odražavaju novu definiciju statusa neispunjavanja obveza u skladu s ovim smjernicama tako da primijene sljedeće:

- (a) u slučajevima u kojima je to moguće trebaju prilagoditi povijesne podatke na temelju nove definicije statusa neispunjavanja obveza u skladu s ovim smjernicama, uključujući posebice one podatke koji su rezultat primjene pragova značajnosti za dospjele nepodmirene kreditne obveze na koje se odnosi članak 178. stavak 2. točka (d) Uredbe (EU) br. 575/2013,
- (b) procijeniti značajnost učinka nove definicije statusa neispunjavanja obveza u skladu s ovim smjernicama na sve parametre rizika i kapitalne zahtjeve i u usporedbi s prethodnom definicijom nakon odgovarajuće prilagodbe povijesnih podataka, u slučajevima u kojima je to primjenjivo,
- (c) u svoje rejting-sustave trebaju uključiti maržu konzervativnosti s ciljem uzimanja u obzir mogućih poremećaja u procjenama rizika koji proizlaze iz nedosljedne definicije statusa neispunjavanja obveza u povijesnim podacima koji su upotrijebljeni u svrhu modeliranja.

12. Promjene iz stavka 11., koje se primjenjuju na rejting-sustave kao posljedica primjene ovih smjernica, moraju biti provjerene od strane (funkcije) interne validacije i klasificirane u skladu s odredbama Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 529/2014 te je, ovisno o toj klasifikaciji, potrebno obavijestiti odgovarajuće nadležno tijelo ili dobiti njegovo odobrenje.

13. Institucije koje primjenjuju IRB pristup i kojima je potrebno prethodno odobrenje nadležnih tijela u skladu s člankom 143. Uredbe (EU) br. 575/2013 te u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) br. 529/2014² radi ugrađivanja odredaba ovih smjernica do roka određenog u

---

² SL L 148, 20. 5. 2014., str. 36.

stavku 10. trebaju sa svojim nadležnim tijelima dogovoriti konačni rok za podnošenje zahtjeva za odobravanje promjena u definiciji statusa neispunjavanja obveza.

14. Nakon što su institucije koje primjenjuju IRB pristup počele prikupljati podatke u skladu s novom definicijom statusa neispunjavanja obveza utvrđenom u ovim smjernicama, u tijeku njihove redovne provjere procjena parametara rizika iz članka 179. stavka 1. točke (c) Uredbe (EU) br. 575/2013 te institucije trebaju proširiti ili, u slučajevima u kojima je to opravdano, pomaknuti okvir povijesnih podataka korišten za kvantifikaciju rizika radi uključivanja novih podataka. Sve dok odgovarajuće razdoblje s homogenom definicijom statusa neispunjavanja obveza ne bude postignuto, te institucije koje primjenjuju IRB pristup trebaju, tijekom svoje redovne provjere procjena parametara rizika, procijeniti adekvatnost razine marže konzervativnosti iz točke (b) stavka 11.

Stavljanje izvan snage

15. Odjeljci 3.3.2.1. i 3.4.4. Smjernica Odbora europskih nadzornih tijela za bankarstvo (CEBS) o provedbi, validaciji i procjeni pristupa naprednog mjerenja (AMA) i pristupa zasnovanih na internim rejting-sustavima (IRB pristupi) (GL10) objavljenih 4. travnja 2006. stavljaju se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2021.

4. Kriterij zakašnjenja u utvrđivanju statusa neispunjavanja obveza

---

Brojenje dana zakašnjenja

16. Za potrebe primjene članka 178. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) br. 575/2013, kada bilo koji iznos glavnice, kamata ili naknada nije plaćen na datum dospijeća, institucije te iznose trebaju smatrati dospjelom nepodmirenom kreditnom obvezom. U slučajevima izmjena plana ispunjavanja kreditnih obveza, u skladu s člankom 178. stavkom 2. točkom (e) Uredbe (EU) br. 575/2013, institucije u svojim politikama trebaju pojasniti da se brojenje dana zakašnjenja treba temeljiti na izmijenjenom planu plaćanja.
17. U slučajevima u kojima kreditni aranžman izričito dozvoljava dužniku da pod određenim uvjetima izmijeni plan, obustavi ili odgodi plaćanja te u kojem dužnik djeluje u skladu s pravima iz ugovora, izmijenjene, obustavljene ili odgođene rate ne treba smatrati dospjelima, već brojenje dana zakašnjenja treba temeljiti na novom planu od trenutka kada je utvrđeno. Međutim, ako dužnik izmijeni plan plaćanja, obustavi ili odgodi plaćanja, institucije trebaju analizirati razloge takve izmjene te procijeniti moguće naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze u skladu s člankom 178. stavcima 1. i 3. Uredbe (EU) br. 575/2013 te u skladu s odjeljkom 5. ovih smjernica.

18. U slučaju kad je podmirivanje obveza obustavljeno na temelju zakonske mogućnosti ili drugih zakonskih ograničenja, i brojenje dana zakašnjenja treba obustaviti tijekom tog razdoblja. Međutim, u takvim situacijama institucije trebaju analizirati, u slučajevima u kojima je to moguće, razloge upotrebe mogućnosti za takvu obustavu te trebaju procijeniti moguće naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze u skladu s člankom 178. stavcima 1. i 3. Uredbe (EU) br. 575/2013 te u skladu s odjeljkom 5. ovih smjernica.
19. U slučajevima u kojima je podmirivanje obveza predmet spora između dužnika i institucije brojenje dana zakašnjenja može se obustaviti do okončanja spora ako je pritom ispunjen barem jedan od sljedećih uvjeta:
  - (a) spor između dužnika i institucije u vezi s postojanjem ili iznosom kreditne obveze pokrenut je na sudu, ili je pokrenut drugi formalni postupak pred ovlaštenim vanjskim tijelom koji rezultira obvezujućom odlukom u skladu s primjenjivim zakonskim okvirom na relevantnom području sudske nadležnosti,
  - (b) u specifičnom slučaju najma upućena je službena pritužba instituciji o predmetu ugovora, a utemeljenost pritužbe potvrđena je neovisnom internom revizijom, internom validacijom ili ju je potvrdila druga usporediva neovisna jedinica za reviziju.
20. U slučaju promjene dužnika zbog spajanja ili promjene vlasništva dužnika ili bilo koje druge slične transakcije, brojenje dana zakašnjenja treba početi od trenutka u kojem je druga osoba ili subjekt postala obvezna podmiriti obvezu. Brojenje dana zakašnjenja ne mijenja se u slučaju promjene imena dužnika.
21. Izračunavanje ukupnog iznosa dospjelih nepodmirenih obveza koje se odnose na bilo koju kreditnu obvezu dužnika instituciji, njezinom matičnom društvu ili bilo kojem od njezinih društava kćeri, a koje su institucije dužne izračunati u svrhu usporedbe s pragom značajnosti koji određuje nadležno tijelo u skladu s člankom 178. stavkom 2. točkom (d) Uredbe (EU) br. 575/2013, treba biti izvršeno na način da učestalost izračunavanja omogućuje pravovremeno utvrđivanje nastanka statusa neispunjenja obveza. Institucije trebaju osigurati da su informacije o danima zakašnjenja i o nastanku statusa neispunjavanja obveza ažurne u svakom slučaju u kojem se tim informacijama koristi u odlučivanju, u internom procesu upravljanja rizicima, u internom ili eksternom izvješćivanju te u procesima izračuna kapitalnih zahtjeva. U slučajevima u kojima institucije ne izračunavaju dane zakašnjenja svakodnevno, institucije trebaju osigurati da datum nastanka statusa neispunjenja obveza bude utvrđen na datum na koji je ispunjenje kriterija zakašnjenja uistinu nastupilo.

22. Klasificiranje dužnika u status neispunjavanja obveza ne treba biti popraćeno dodatnom stručnom prosudbom; nakon što na strani dužnika nastupi kriterij zakašnjenja, smatra se da se sve izloženosti prema tom dužniku nalaze u statusu neispunjavanja obveza, osim ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

(a) izloženosti se mogu smatrati izloženostima prema stanovništvu te institucija primjenjuje definiciju statusa neispunjavanja obveza na razini pojedinog kreditnog proizvoda,

(b) smatra se da je nastupila tzv. „tehnička situacija zakašnjenja” u skladu sa stavkom 23.

Tehnička situacija zakašnjenja

23. Tehničkim situacijama zakašnjenja treba smatrati samo sljedeće situacije:

(a) institucija je utvrdila da je status neispunjavanja obveza rezultat pogreške u podacima ili u sustavu institucije, što uključuje pogreške ručnog unosa u standardiziranim postupcima, a isključuje pogrešne odluke o kreditima,

(b) institucija je utvrdila da je status neispunjavanja obveza posljedica neizvršenja, neuspjelog ili zakašnjelog izvršenja platne transakcije koju je pokrenuo dužnik ili postoji dokaz da je plaćanje bilo neuspješno zbog pogreške u sustavu plaćanja,

(c) kada zbog prirode transakcije postoji vremenski pomak između trenutka kad je institucija zaprimila plaćanje i trenutka kad je to plaćanje alocirano na odgovarajući račun pa je stoga plaćanje izvršeno prije isteka roka od 90 dana, no zabilježeno je na računu klijenta nakon isteka roka od 90 dana kašnjenja,

(d) u specifičnim slučajevima aranžmana o otkupu potraživanja u kojima su otkupljena potraživanja evidentirana u bilanci institucije, a prekoračen je prag značajnosti koji određuje nadležno tijelo u skladu s člankom 178. stavkom 2. točkom (d) Uredbe (EU) br. 575/2013, no kod nijednog od potraživanja prema dužniku ne postoji zakašnjenje dulje od 30 dana.

24. Tehničke situacije zakašnjenja ne treba smatrati statusom neispunjavanja obveza u skladu s člankom 178. Uredbe (EU) br. 575/2013. Institucije trebaju ispraviti sve utvrđene pogreške koje su dovele do nastanka tehničke situacije zakašnjenja u najkraćem mogućem roku.

U slučaju institucija koje primjenjuju IRB pristup, tehničke situacije zakašnjenja trebaju biti uklonjene iz seta referentnih podataka o izloženostima koje su u statusu neispunjavanja obveze, a koji se upotrebljava u svrhu procjene parametara rizika.

Izloženosti prema središnjoj državi, tijelima lokalne samouprave i subjektima javnog sektora

25. Instrukcije mogu primijeniti poseban tretman na izloženosti prema središnjoj državi, tijelima lokalne samouprave i subjektima javnog sektora u slučajevima u kojima su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) ugovor se odnosi na nabavu robe i usluga, a upravni postupak zahtijeva izvršavanje određenih kontrolnih postupaka u vezi s izvršenjem ugovora prije nego što plaćanje može biti izvršeno; to se posebice odnosi na izloženosti koje proizlaze iz ugovora o otkupu potraživanja ili na slične vrste aranžmana, ali se ne odnosi na financijske instrumente kao što su obveznice,
- (b) osim odgode plaćanja ne postoji niti jedna druga naznaka vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze kao što je utvrđeno u skladu s člankom 178. stavkom 1. točkom (a) i stavkom 3. Uredbe (EU) br. 575/2013 i ovim smjernicama, a financijsko stanje dužnika je dobro te ne postoje opravdane zabrinutosti da obveza neće biti podmirena u cijelosti, uključujući i eventualna dospjela nepodmirena potraživanja na ime kamata,
- (c) zakašnjenje u podmirivanju obveze ne traje dulje od 180 dana.

26. Instrukcije koje odluče primijeniti posebni tretman iz stavka 25. trebaju primijeniti sve od dalje navedenoga:

- (a) te izloženosti ne treba uključiti u izračun praga značajnosti za ostale izloženosti prema tom dužniku,
- (b) ne treba ih smatrati statusima neispunjavanja obveza u smislu članka 178. Uredbe (EU) br. 575/2013,
- (c) treba ih jasno dokumentirati kao izloženosti na koje se primjenjuje poseban tretman.

Specifične odredbe koje se primjenjuju na poslove otkupa potraživanja i na otkupljena potraživanja

27. U slučaju postojanja aranžmana o otkupu potraživanja pri čemu ustupljena potraživanja nisu prikazana u bilanci faktora, a faktor je izravno odgovoran klijentu do određenog dogovorenoga postotka, brojenje dana zakašnjenja treba početi od trenutka kada račun faktoringa ima dugovni saldo, tj. od trenutka kad predujmovi plaćeni na ime potraživanja nadilaze postotak dogovoren između faktora i klijenta. U svrhu određivanja dospelih nepodmirenih stavki faktorovog klijenta, institucije trebaju primijeniti oboje od navedenoga:
- (a) usporediti ukupni dugovni saldo računa faktoringa i sve ostale dospjele nepodmirene obveze klijenta u bilanci faktora s apsolutnom komponentom praga značajnosti koji je odredilo nadležno tijelo u skladu s člankom 178. stavkom 2. točkom (d) Uredbe (EU) br. 575/2013,
  - (b) usporediti odnos između iznosa opisanoga u točki (a) i ukupnog iznosa trenutne vrijednosti računa faktoringa, tj. vrijednosti predujmova plaćenih na ime potraživanja i svih drugih izloženosti koje se nalaze u bilanci, a odnose se na kreditne obveze klijenta, s relativnom komponentom praga značajnosti koji je odredilo nadležno tijelo u skladu s člankom 178. stavkom 2. točkom (d) Uredbe (EU) br. 575/2013.
28. U slučajevima aranžmana o otkupu potraživanja u kojima su otkupljena potraživanja prikazana u bilanci faktora te faktor ima izloženosti prema dužnicima klijenta, brojenje dana zakašnjenja treba početi od trenutka kad plaćanje za jedno potraživanje postane dospjelo. U ovoj situaciji, za institucije koje primjenjuju IRB pristup, na osnovi činjenice da su ustupljena potraživanja zapravo otkupljena potraživanja, u slučajevima u kojima su zadovoljeni zahtjevi iz članka 154. stavka 5. Uredbe (EU) br. 575/2013, ili u slučajevima potraživanja otkupljenih od trgovačkih društava, zahtjevi iz članka 153. stavka 6. Uredbe (EU) br. 575/2013, moguće je primijeniti definiciju statusa neispunjenja obveza kao u slučaju izloženosti prema stanovništvu u skladu s odjeljkom 9. ovih smjernica.
29. U slučajevima u kojim institucija priznaje događaje povezane s razrjeđivačkim rizikom otkupljenih potraživanja kao što je utvrđeno u članku 4. stavku 1. točki (53) Uredbe (EU) br. 575/2013, ne bi trebalo smatrati da ti događaji vode do nastanka statusa neispunjavanja obaveza na strani dužnika. U slučajevima u kojima je iznos potraživanja smanjen kao posljedica događaja povezanih s razrjeđivačkim rizikom kao što su diskonti, odbici, netiranje ili kreditni zapisi koje je izdao prodavatelj, smanjeni iznos potraživanja treba biti uključen u izračun dana zakašnjenja. U slučajevima u kojima postoji spor između dužnika i prodavatelja, a takav događaj priznat je kao povezan s razrjeđivačkim rizikom, brojenje dana zakašnjenja treba obustaviti dok se spor ne riješi.
30. Događaji priznati kao povezani s razrjeđivačkim rizikom te stoga isključeni iz utvrđivanja nastanka statusa neispunjavanja obveza trebaju biti uključeni u izračun kapitalnih zahtjeva ili internog kapitala za razrjeđivački rizik. U slučajevima u kojima institucije priznaju znatan broj

događaja povezanih s razrjeđivačkim rizikom, one trebaju analizirati i dokumentirati razloge takvih događaja te procijeniti moguće naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze u skladu s člankom 178. stavkom 1. i 3. Uredbe (EU) br. 575/2013 te u skladu s odjeljkom 5. ovih smjernica.

31. U slučajevima u kojima dužnik nije bio na odgovarajući način obaviješten o tome da je faktorov klijent ustupio potraživanja, a institucija ima dokaze da je plaćanje klijentu za potraživanja izvršeno, institucija ne treba smatrati da se radi o dospjelim nepodmirenim potraživanjima. U slučajevima u kojima je dužnik na odgovarajući način obaviješten o ustupanju potraživanja, ali je svejedno izvršio plaćanje klijentu, institucija treba nastaviti brojiti dane zakašnjenja u skladu s uvjetima potraživanja.
32. U specifičnom slučaju neobjavljenih aranžmana o otkupu potraživanja, u kojem dužnik nije obaviješten o ustupanju potraživanja, ali su otkupljena potraživanja unesena u bilancu faktora, brojenje dana zakašnjenja treba početi od trenutka dogovorenoga s klijentom o tome kad bi plaćanja dužnika trebala biti prebačena s klijenta na faktora.

Određivanje praga značajnosti

33. Nadležna tijela trebaju obavijestiti EBA-u o razinama pragova značajnosti koje su odredili u svojim područjima nadležnosti u skladu s člankom 178. stavkom 2. točkom (d) Uredbe (EU) br. 575/2013. Nakon stupanja na snagu regulatornih tehničkih standarda razvijenih u skladu s člankom 178. stavkom 6. Uredbe (EU) br. 575/2013, u slučajevima u kojima nadležna tijela odrede relativnu komponentu praga značajnosti na razini koja se razlikuje od 1 % koji je određen u tim regulatornim tehničkim standardima, nadležna tijela trebaju EBA-i opravdati tu razliku u razini praga.
34. Institucije trebaju primijeniti prag značajnosti za dospjele nepodmirene kreditne obveze koji određuju njihova nadležna tijela kao što je određeno u članku 178. stavku 2. točki (d) Uredbe (EU) br. 575/2013. Institucije mogu utvrditi nastanak statusa neispunjavanja obveza na temelju nižeg praga ako mogu pokazati da je taj niži prag relevantna naznaka vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze te ako ne rezultira prekomjernim brojem statusa neispunjavanja obveza koji se ubrzo nakon toga vraćaju u status ispunjavanja obveza ili smanjenjem kapitalnih zahtjeva. U ovom slučaju institucije trebaju u svojim bazama podataka zabilježiti informacije o okidaču nastanka statusa neispunjavanja obveza kao dodatnu specificiranu naznaku vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze.

5. Naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze

---

Nepriznavanje kamatnih prihoda i prihoda od provizija i naknada

35. U svrhu utvrđivanja vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze u skladu s člankom 178. stavkom 3. točkom (a) Uredbe (EU) br. 575/2013, institucije trebaju smatrati da postoji vjerojatnost da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze u slučajevima u kojima kamatni prihodi povezani s kreditnim obvezama više nisu priznati u računu dobiti i gubitka institucije zbog smanjenja kreditne kvalitete obveze.

Specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik (SCRA)

36. U svrhu utvrđivanja vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze u skladu s člankom 178. stavkom 3. točke (b) Uredbe (EU) br. 575/2013, sve sljedeće specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik (SCRA) treba smatrati posljedicom uočenoga značajnog pogoršanja kreditne kvalitete obveze te ih stoga treba smatrati naznakom vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze:

(a) gubitke priznate u računu dobiti i gubitka za instrumente mjerene po fer vrijednosti, koji prema primjenjivom računovodstvenom okviru umanjuju vrijednost zbog kreditnog rizika,;

(b) gubitke proizašle iz trenutačnih ili prošlih događaja koji utječu na značajnu pojedinačnu izloženost ili izloženosti koje nisu pojedinačno značajne, ali se vrednuju pojedinačno ili zajednički.

37. Specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik koji obuhvaćaju gubitke kod kojih povijesne vrijednosti, pročišćene trenutačno uočljivim podacima, upućuju na to da je do gubitka došlo, ali institucija još nije prepoznala koja je pojedinačna izloženost pretrpjela te gubitke („nastali ali neiskazani gubici i”) ne treba smatrati naznakom vjerojatnosti da određeni dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze.

38. U slučajevima u kojima institucija smatra da izloženost ima umanjenu vrijednost takvu situaciju treba smatrati dodatnom naznakom vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze te stoga treba smatrati da se dužnik nalazi u statusu neispunjavanja obveza bez obzira na to postoje li neki specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik koji su dodijeljeni toj izloženosti. U slučajevima kada se, izloženosti kod kojih postoje nastali ali neiskazani gubici, u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom, tretiraju na način da se smatra da je njihova vrijednost umanjena, te situacije ne treba tretirati kao naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze.

39. U slučajevima u kojima institucija tretira izloženost na način da smatra da je njezina vrijednost umanjena na temelju Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (IFRS) 9 Financijski instrumenti, tj. smješta tu izloženost u Stadij 3. u skladu s IFRS-om 9 Financijski instrumenti, koje je u srpnju 2014. objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), za takvu izloženost treba smatrati da je u statusu neispunjavanja obveza, osim u slučajevima u kojima se za izloženost smatra da je njena vrijednost umanjena zbog kašnjenja u plaćanju te je zadovoljen jedan ili oba od sljedećih uvjeta:
- (a) nadležna tijela zamijenila su 90 dana zakašnjenja sa 180 dana u skladu s člankom 178. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) br. 575/2013, a taj duži rok ne primjenjuje se u svrhu priznavanja umanjene vrijednosti obveze,
  - (b) prag značajnosti iz članka 178. stavka 2. točke (d) Uredbe (EU) br. 575/2013 nije prekršen,
  - (c) izloženost je priznata kao tehnička situacija zakašnjenja u skladu sa stavkom 23.,
  - (d) izloženost zadovoljava uvjete stavka 25.
40. U slučajevima u kojima institucija upotrebljava i standarde IFRS 9 i drugi računovodstveni okvir institucija treba odabrati hoće li klasificirati izloženosti tako da im dodijeli status neispunjavanja obveza u skladu sa stavcima 36. – 38. ili u skladu sa stavkom 39. Nakon izvršenja tog odabira institucija ga treba nastaviti dosljedno primjenjivati.

Prodaja kreditne izloženosti

41. U svrhu utvrđivanja vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze iz članka 178. stavka 3. točke (c) Uredbe (EU) br. 575/2013, institucije trebaju uzeti u obzir narav i značajnost gubitka povezanog s prodajom kreditnih izloženosti, a u skladu sa sljedećim stavcima. Transakcije u okviru tradicionalne sekuritizacije koje uključuju znatan prijenos rizika te bilo koju unutargrupnu prodaju kreditnih izloženosti treba smatrati prodajom kreditnih izloženosti.
42. Institucije trebaju analizirati razloge za prodaju kreditnih izloženosti te razloge za bilo kakve gubitke koji se pritom priznaju. U slučajevima u kojima razlozi za prodaju kreditnih izloženosti nisu bili povezani s kreditnim rizikom, kao u slučajevima u kojima postoji potreba povećanja likvidnosti institucije ili u slučajevima promjene u poslovnoj strategiji, i kada institucija ne smatra kreditnu kvalitetu tih izloženosti smanjenom, ekonomski gubitak povezan s prodajom tih izloženosti ne treba smatrati kao gubitak na osnovi kredita. U tom slučaju prodaju ne treba smatrati naznakom statusa neispunjavanja obveza čak i u slučajevima u kojima je gubitak značajan, pod uvjetom da postoji prikladno, dokumentirano opravdanje za tretiranje gubitka kod prodaje kao gubitak koji nije na osnovi kredita. Institucije mogu posebice smatrati gubitak do kojeg je došlo uslijed prodaje kreditnih izloženosti kao gubitak koji nije na osnovi kredita u slučajevima u kojima se imovina koju se prodaje javno trguje i koja se mjeri po fer vrijednosti.

43. Međutim, u slučajevima u kojima je gubitak do kojeg je došlo uslijed prodaje kreditnih izloženosti povezan s kreditnom kvalitetom samih izloženosti, a posebice u slučajevima u kojima institucija prodaje kreditne izloženosti zbog njihove umanjene kvalitete, institucija treba analizirati značajnost ekonomskog gubitka te se to, u slučajevima u kojima je ekonomski gubitak značajan, treba smatrati naznakom statusa neispunjavanja obveza.
44. Institucije trebaju odrediti prag pri kojem se ekonomski gubitak na osnovi kredita povezan s prodajom kreditnih izloženosti smatra značajnim, a taj prag treba izračunavati u skladu sa sljedećom formulom pri čemu on ne bi trebao biti viši od 5 %:

$$L = \frac{E - P}{E}$$

pri čemu je:

L ekonomski gubitak povezan s prodajom kreditnih izloženosti,

E ukupni preostali iznos izloženosti koje se prodaju, uključujući kamate i naknade,

P dogovorena cijena po kojoj su izloženosti prodane.

45. S ciljem procjene značajnosti ukupnog ekonomskog gubitka povezanog s prodajom kreditnih izloženosti, institucije trebaju izračunati ekonomski gubitak i usporediti ga s pragom iz stavka 44. U slučajevima u kojima je ekonomski gubitak viši od tog praga institucije trebaju smatrati da su te kreditne izloženosti u statusu neispunjavanja obveza.
46. Prodaja kreditnih izloženosti može biti izvršena prije ili nakon što im je utvrđen status neispunjavanja obveza. U slučaju institucija koje primjenjuju IRB pristup, neovisno o trenutku prodaje, ako je prodaja bila povezana sa značajnim ekonomskim gubitkom na osnovi kredita, informaciju o gubitku treba na odgovarajući način zabilježiti i pohraniti u svrhu procjene parametara rizika.
47. Ako je prodaja kreditne izloženosti uz značajan ekonomski gubitak na osnovi kredita izvršena prije utvrđivanja nastanka statusa neispunjavanja obveza po toj izloženosti, trenutak prodaje treba smatrati trenutkom u kojem je nastao status neispunjavanja obveza. U slučaju djelomične prodaje ukupnih obveza dužnika, pri čemu je prodaja povezana sa značajnim ekonomskim gubitkom na osnovi kredita, za sve preostale izloženosti prema tom dužniku treba smatrati da se nalaze u statusu neispunjavanja obveza, osim ako su izloženosti priznate kao izloženosti prema stanovništvu, a institucija primjenjuje definiciju statusa neispunjavanja obveza na razini proizvoda.
48. U slučaju prodaje portfelja izloženosti tretman pojedinačnih kreditnih izloženosti unutar tog portfelja treba odrediti u skladu s načinom određivanja cijene portfelja. U slučajevima u kojima je cijena ukupnog portfelja određena specificiranjem diskonta na pojedinačne kreditne izloženosti, značajnost ekonomskog gubitka na osnovi kredita treba procijeniti pojedinačno za svaku izloženost koja se nalazi u portfelju. Međutim, u slučajevima u kojima je cijena bila određena samo na razini portfelja, značajnost ekonomskog gubitka na osnovi kredita može

biti procijenjena na razini portfelja te u tom slučaju, ako je prag određen u stavku 44. prekršen, za sve kreditne izloženosti u tom portfelju treba smatrati da se bile u statusu neispunjavanja obveza u trenutku prodaje.

Restrukturiranje

49. U svrhu utvrđivanja vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze iz članka 178. stavka 3. točke (d) Uredbe (EU) br. 575/2013 restrukturiranje nastupa kad su dužniku koji je suočen ili će uskoro biti suočen s poteškoćama u ispunjavanju svojih financijskih obaveza odobreni ustupci kao što je utvrđeno u stavcima 163. – 167. i 172. – 174. Priloga V. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 680/2014 od 16. travnja 2014.³ dopunjena Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/227⁴.
50. S obzirom da, u skladu s člankom 178. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) br. 575/2013, treba smatrati da je na strani dužnika nastupio status neispunjavanja obveza u slučajevima u kojima je vjerojatno da će restrukturiranjem doći do umanjene financijske obveze, u slučajevima u kojima se razmatraju restrukturirane izloženosti, dužnika treba klasificirati u status neispunjavanja obveza samo u slučajevima u kojima će odgovarajuće mjere restrukturiranja vjerojatno dovesti do umanjene financijske obveze.
51. Institucije trebaju odrediti prag za umanjenu financijsku obvezu koja je uzrokovana značajnim otpustom ili odgodom plaćanja glavnice, kamata ili naknada, a taj prag treba izračunavati u skladu sa sljedećom formulom te ne bi trebao biti viši od 1 %:

$$DO = \frac{NPV_0 - NPV_1}{NPV_0}$$

pri čemu je:

DO umanjena financijska obveza,

NPV₀ neto sadašnja vrijednost novčanih tokova (uključujući neplaćene iznose kamata i naknada) očekivanih na temelju ugovornih obveza prije izmjena odredaba i uvjeta ugovora diskontiranih primjenom izvorne efektivne kamatne stope klijenta,

NPV₁ neto sadašnja vrijednost novčanih tokova očekivanih na temelju novog aranžmana diskontiranih primjenom izvorne efektivne kamatne stope klijenta.

52. U svrhu utvrđivanja vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze u skladu s člankom 178. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) br. 575/2013, za svako restrukturiranje institucije trebaju izračunati umanjenu financijsku obvezu te je usporediti s pragom iz stavka

---

³ SL L 191, 28. 6. 2014., str. 1.

⁴ SL L 48, 20. 2. 2015., str. 1.

51. U slučajevima u kojima je umanjena financijska obveza viša od tog praga za te izloženosti treba smatrati da su u statusu neispunjavanja obveza.
53. Međutim, ako je umanjena financijska obveza ispod određenog praga, te posebice u slučaju u kojem je neto sadašnja vrijednost očekivanih tokova novca temeljenih na aranžmanu restrukturiranja viša od neto sadašnje vrijednosti očekivanih tokova novca prije izmjena odredaba i uvjeta, institucije trebaju procijeniti postoje li kod takvih izloženosti druge naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze. U slučajevima u kojima institucija opravdano sumnja u vjerojatnost da će dužnik svoje obveze pravodobno podmiriti u cijelosti u skladu s novim aranžmanom, treba smatrati da se dužnik nalazi u statusu neispunjavanja obveza. Pokazatelji koji mogu upućivati na vjerojatnost da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze uključuju sljedeće:
- (a) veliko jednokratno plaćanje predviđeno za kraj plana otplate,
  - (b) nepravilan plan otplate u kojemu su na početku plana otplate predviđeni znatno niži iznosi plaćanja,
  - (c) veliko razdoblje počeka na početku plana otplate,
  - (d) izloženosti prema dužniku više su puta bile restrukturirane.
54. Bilo koji ustupci odobreni dužniku koji se već nalazi u statusu neispunjavanja obveza trebaju rezultirati klasificiranjem dužnika u stanje restrukturiranja. Sve izloženosti klasificirane kao neprihodujuće restrukturirane izloženosti u skladu s Prilogom V. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 680/2014 od 16. travnja 2014. dopunjene Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/227 treba klasificirati u status neispunjavanja obveza te kao restrukturiranje.
55. U slučajevima u kojima je bilo koja izmjena plana podmirivanja kreditnih obveza u skladu s člankom 178. stavkom 2. točkom (e) Uredbe (EU) br. 575/2013 rezultat financijskih poteškoća dužnika, institucije trebaju procijeniti i je li restrukturiranje izvršeno te postoje li naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze.

Stečaj

56. U svrhu utvrđivanja vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze u skladu s člankom 178. stavkom 3. točkama (e) i (f) Uredbe (EU) br. 575/2013, institucije trebaju u svojim internim politikama jasno odrediti koje se vrste aranžmana smatraju postupcima ili mjerama zaštite sličnima stečaju, uzimajući u obzir sve odgovarajuće pravne okvire kao i sljedeće tipične karakteristike takvih zaštitnih mjera:
- (a) sustav zaštite obuhvaća sve vjerovnike ili sve vjerovnike s neosiguranim potraživanjima;
  - (b) odredbe i uvjete sustava zaštite odobrio je sud ili drugo odgovarajuće javno tijelo;

- (c) odredbe i uvjeti sustava zaštite uključuju privremenu obustavu plaćanja ili djelomičan otkup duga;
- (d) mjere uključuju nekakav oblik kontrole nad upravljanjem trgovačkim društvom i njegovom imovinom;
- (e) ako sustav zaštite ne uspije ostvariti cilj, trgovačko društvo vjerojatno će biti likvidirano.

57. Institucije trebaju tretirati sve aranžmane navedene u Prilogu A Uredbi (EU) 2015/848⁵ kao nalog ili mjeru zaštite sličnu stečaju.

Ostale naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze

58. Institucije trebaju u svojim internim politikama i procedurama utvrditi ostale dodatne naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze uz one utvrđene člankom 178. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 575/2013. Te dodatne naznake trebaju biti specificirane prema vrsti izloženosti, kao što je utvrđeno člankom 142. stavkom 1. točkom (2) Uredbe (EU) br. 575/2013, odražavajući njihove specifičnosti te trebaju biti određene u odnosu na sve poslovne linije, pravne osobe ili geografske lokacije. Postojanje dodatnih naznaka vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze treba rezultirati ili automatskom reklasifikacijom izloženosti u status neispunjavanja obveza ili pokrenuti procjenu pojedinačnih slučajeva te može uključivati naznake temeljene na vlastitim ili vanjskim informacijama.

59. Moguće naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze, a koje bi institucije mogle uzeti u obzir na temelju unutarnjih informacija uključuju sljedeće:

- (a) izvori stalnih prihoda dužnika nisu više dostupni za podmirivanje rata,
- (b) postoje opravdane zabrinutosti u vezi s budućom sposobnosti dužnika za stvaranje stabilnih i dostatnih tokova novca,
- (c) ukupna razina financijske poluge dužnika znatno se povećala ili postoje opravdana očekivanja oko takvih promjena u vezi s financijskom polugom,
- (d) dužnik je prekršio odredbe kreditnog ugovora,
- (e) institucija je aktivirala bilo koju vrstu kolaterala uključujući jamstva,

---

⁵ Uredba (EU) 2015/848 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o postupku u slučaju nesolventnosti (SL L 141, 5. 6. 2015., str. 19.).

- (f) kod izloženosti prema pojedincu: nastanak statusa neispunjavanja obveza za trgovačko društvo u potpunom vlasništvu pojedinca pri čemu taj pojedinac osobno jamči za sve obveze trgovačkog društva,
- (g) činjenica da je znatan dio ukupnih obveza dužnika u statusu neispunjavanja obveza kod izloženosti prema stanovništvu u kojima se definicija statusa neispunjavanja obveza primjenjuje na razini pojedinog kreditnog proizvoda,
- (h) izvješćivanje izloženosti kao neprihodujuće izloženosti u skladu s Prilogom V. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 680/2014 od 16. travnja 2014. dopunjeno Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2015/227, osim u slučajevima u kojima su nadležna tijela zamijenila rok zakašnjenja od 90 dana rokom od 180 dana u skladu s člankom 178. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) br. 575/2013.

60. Institucije trebaju uzeti u obzir i informacije koje se nalaze u vanjskim bazama podataka, uključujući kreditne registre, makroekonomske pokazatelje te javne izvore informacija, uključujući članke u medijima te izvješća financijskih analitičara. Naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti ispuniti svoje obveze, a koje bi institucije mogle uzeti u obzir na temelju vanjskih informacija uključuju sljedeće:

- (a) u odgovarajućim kreditnim registrima zabilježena su znatna kašnjenja s plaćanjima ostalim vjerovnicima,
- (b) kriza u sektoru u kojem druga ugovorna strana djeluje u kombinaciji sa slabim položajem druge ugovorne strane u tom sektoru,
- (c) nestanak aktivnog tržišta za financijsku imovinu zbog financijskih poteškoća dužnika,
- (d) institucija posjeduje informaciju da je treća strana, a posebice ako se radi o drugoj instituciji, pokrenula stečajni postupak dužnika ili sličnu zaštitnu mjeru.

61. Prilikom utvrđivanja kriterija za vjerojatnost da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze, institucije trebaju u obzir uzeti odnose unutar grupe povezanih osoba u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 39. Uredbe (EU) br. 575/2013. Institucije posebice trebaju odrediti u svojim internim politikama situacije u kojima nastanak statusa neispunjavanja obveza kod jednog dužnika unutar grupe povezanih osoba dovodi do učinka širenja statusa neispunjavanja obveza na druge subjekte unutar te grupe. Takve odredbe trebaju biti u skladu s odgovarajućim politikama za raspoređivanje izloženosti prema pojedinom dužniku prema rejting-kategorijama za dužnike i prema grupi povezanih osoba u skladu s člankom 172. stavkom 1. točkom (d) Uredbe (EU) br. 575/2013. U slučajevima u kojima takvi kriteriji nisu utvrđeni za nestandardnu situaciju, u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza na strani dužnika koji je dio grupe povezanih osoba, institucije trebaju procijeniti na pojedinačnoj osnovi moguću vjerojatnost da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze za sve subjekte unutar te grupe.

62. U slučajevima u kojima je institucija kupila ili kreirala financijsku imovinu uz značajan diskont institucije trebaju procijeniti odražava li taj diskont pogoršanu kreditnu kvalitetu dužnika te postoje li ikakve naznake statusa neispunjavanja obveza u skladu s ovim smjernicama. Procjena vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze treba se odnositi na ukupan iznos koji dužnik duguje neovisno o cijeni koju je institucija platila za tu imovinu. Ta procjena može se temeljiti na dubinskoj analizi provedenoj prije kupovine imovine ili na analizi provedenoj u računovodstvene svrhe s ciljem utvrđivanja je li vrijednost imovine umanjena.
63. Institucije trebaju imati odgovarajuće politike i procedure za otkrivanje kreditnih prijevара. Obično se u trenutku otkrivanja kreditne prijevare izloženost već nalazi u statusu neispunjavanja obveza na osnovi značajnih kašnjenja s plaćanjem. Međutim, ako se kreditna prijevара otkrije prije priznavanja statusa neispunjavanja obveza to treba smatrati dodatnom naznakom vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze.

Postupci upravljanja u vezi s vjerojatnošću da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze

64. Institucije trebaju uspostaviti politike koje se odnose na definiciju statusa neispunjavanja obveza s ciljem osiguravanja njene dosljedne i djelotvorne primjene, a posebice bi trebale imati jasne politike i procedure u vezi s primjenom kriterija za utvrđivanje vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze u skladu s člankom 178. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 575/2013 te sve ostale naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze koje određuje institucija obuhvaćajući sve vrste izloženosti kao što je utvrđeno člankom 142. stavkom 1. točkom 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 u odnosu na sve poslovne linije, pravne osobe i geografske lokacije.
65. U odnosu na svaku pojedinu naznaku vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze institucije trebaju utvrditi odgovarajuće metode za njihovu identifikaciju, uključujući izvore informacija i učestalost praćenja. Izvori informacija trebaju uključivati i unutarnje i vanjske izvore, uključujući posebice odgovarajuće vanjske baze podataka i registre.

6. Primjena definicije statusa neispunjavanja obveza u eksternim podacima

---

66. Institucije koje primjenjuju IRB pristup i koriste eksterne podatke u svrhu procjene parametara rizika u skladu s člankom 178. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 575/2013 trebaju primijeniti zahtjeve utvrđene u ovom odjeljku.

67. U svrhu izvršenja odredbi utvrđenih člankom 178. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 575/2013 institucije trebaju provesti sve što slijedi:

- (a) potvrditi da je definicija statusa neispunjavanja obveza koja se primjenjuje u slučaju eksternih podataka u skladu s odredbama članka 178. Uredbe (EU) br. 575/2013,
- (b) potvrditi da je definicija statusa neispunjavanja obveza koja se primjenjuje u slučaju eksternih podataka usklađena s definicijom koju institucija primjenjuje u slučaju odgovarajućih portfelja izloženosti, uključujući posebice: brojenje i broj dana zakašnjenja na temelju kojih se pokreće nastanak statusa neispunjavanja obveza, strukturu i razinu praga značajnosti za dospjele nepodmirene kreditne obveze, definiciju restrukturiranja na temelju koje se pokreće nastanak statusa neispunjavanja obveza, vrstu i razinu specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik na temelju kojih se pokreće nastanak statusa neispunjavanja obveza te kriteriji za povratak u status ispunjavanja obveza,
- (c) dokumentirati izvore eksternih podataka, definiciju statusa neispunjavanja obveza koja se primjenjuje u slučaju eksternih podataka, dokumentirati provedenu analizu te sve utvrđene razlike.

68. Za svaku razliku u vezi s definicijom statusa neispunjavanja obveza koja je utvrđena procjenom iz stavka 67. institucije trebaju provesti sve što slijedi:

- (a) procijeniti bi li prilagodba prema internoj definiciji statusa neispunjavanja obveza rezultirala povećanom ili smanjenom stopom statusa neispunjavanja obveza ili je to nemoguće utvrditi,
- (b) ili provesti odgovarajuće ispravke u eksternim podacima ili moći pokazati da je ta razlika zanemariva u smislu učinka na sve parametre rizika i kapitalne zahtjeve.

69. S obzirom na cjelokupnost razlika utvrđenih u definiciji statusa neispunjavanja obveza koje su rezultat procjene iz stavka 67. te uzimajući u obzir ispravke provedene u skladu s točkom (b) stavka 68., institucije trebaju moći pokazati nadležnim tijelima da je postignuta većinska usklađenost s internom definicijom statusa neispunjavanja obveza, uključujući, u slučajevima u kojima je to moguće, usporedbu stope statusa neispunjavanja obveza u internim podacima kod odgovarajuće vrste izloženosti s eksternim podacima.

70. U slučajevima u kojima su procjenom iz stavka 67. utvrđene razlike u definiciji statusa neispunjavanja obveza za koje je postupkom iz stavka 68. otkriveno da nisu zanemarive, no nisu ni otklonjive ispravcima u eksternim podacima, institucije moraju primijeniti odgovarajuću maržu konzervativnosti u procjeni parametara rizika u skladu s člankom 179. stavkom 1. točkom (f) Uredbe (EU) br. 575/2013. U tom slučaju institucije trebaju osigurati da ta dodatna marža konzervativnosti odražava značajnost preostalih razlika u definiciji statusa neispunjavanja obveza te njihova mogućeg učinka na sve parametre rizika.

7. Kriteriji za ponovno stjecanje statusa ispunjavanja obveza

---

Minimalni uvjeti za ponovno dodjeljivanje statusa ispunjavanja obveza

71. U svrhu primjene članka 178. stavka 5. Uredbe (EU) br. 575/2013, osim u slučajevima na koje se odnosi stavak 72., institucije trebaju primijeniti sve što slijedi:

- (a) utvrditi da više ne postoje okidači statusa neispunjavanja obveza za izloženosti koje su prethodno bile u statusu neispunjavanja obveza, pri čemu je prošlo najmanje tri mjeseca od trenutka kad je prestalo ispunjavanje uvjeta iz članka 178. stavka 1. točke (b) i stavka 3. Uredbe (EU) br. 575/2013,
- (b) uzeti u obzir ponašanje dužnika tijekom razdoblja iz točke (a),
- (c) uzeti u obzir financijsko stanje dužnika tijekom razdoblja iz točke (a),
- (d) nakon proteka razdoblja iz točke (a) provesti procjenu te u slučajevima u kojima institucija i dalje smatra da postoji vjerojatnost da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolaterala izloženost treba nastaviti klasificirati kao izloženost u statusu neispunjavanja obveza sve dok institucija ne bude uvjerena da su poboljšanja kreditne kvalitete stvarna i trajna,
- (e) uvjeti utvrđeni točkama (a) – (d) trebaju biti ispunjeni i u odnosu na nove izloženosti prema dužniku, a posebice u slučajevima u kojima su prethodne izloženosti prema tom dužniku, kod kojih je nastupio status neispunjavanja obveza, bile prodane ili otpisane.

Institucije mogu primijeniti razdoblje utvrđeno točkom (a) na sve izloženosti ili mogu primijeniti različita razdoblja za različite vrste izloženosti.

72. U svrhu primjene članka 178. stavka 5. Uredbe (EU) br. 575/2013 te u slučajevima u kojima se restrukturiranje u skladu sa stavkom 49. ovih smjernica primjenjuje na izloženosti u statusu neispunjavanja obveza, neovisno o tome je li takvo restrukturiranje provedeno prije ili nakon utvrđivanja statusa neispunjavanja obveza, institucije trebaju utvrditi da više ne postoje okidači statusa neispunjavanja obveza za izloženosti koje su prethodno bile u statusu neispunjavanja obveza, pri čemu je protekla najmanje jedna godina od posljednjeg među nekim od sljedećih događaja:

- (a) trenutka uvođenja mjera restrukturiranja,

(b) trenutka kad je izloženost klasificirana kao izloženost u statusu neispunjavanja obveza,

(c) kraja razdoblja počeka uključenog u aranžman o restrukturiranju.

73. Institucije trebaju izloženosti ponovo dodijeliti status ispunjavanja obveza nakon proteka razdoblja od najmanje jedne godine utvrđenoga prethodnim stavkom u slučajevima u kojima su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) tijekom tog razdoblja dužnik je izvršio značajno plaćanje; smatra se da je značajno plaćanje izvršeno u slučajevima kad je dužnik platio, putem redovnih plaćanja u skladu s aranžmanom o restrukturiranju, ukupni iznos koji je jednak iznosu prethodno dospjelih nepodmirenih obveza (ako su postojale dospjele nepodmirene obveze) ili iznosu koji je otpisan (ako nisu postojale dospjele nepodmirene obveze) na temelju mjera restrukturiranja,

(b) tijekom tog razdoblja plaćanja su izvršavana redovito u skladu s planom koji se primjenjuje nakon aranžmana o restrukturiranju,

(c) ne postoje dospjele nepodmirene kreditne obveze u skladu s planom koji se primjenjuje nakon aranžmana o restrukturiranju,

(d) ne postoje naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze kao što je utvrđeno člankom 178. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 575/2013 niti bilo koje dodatne naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze koje određuje institucija,

(e) institucija smatra da je vjerojatno da će dužnik u cijelosti podmiriti kreditne obveze u skladu s planom koji se primjenjuje nakon aranžmana o restrukturiranju ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolaterala. U ovoj procjeni institucije trebaju posebice proučiti situacije u kojima su za kraj plana otplate predviđena znatno veća plaćanja ili jedno veliko jednokratno plaćanje,

(f) uvjeti utvrđeni točkama (a) – (e) trebaju biti ispunjeni i u odnosu na nove izloženosti prema dužniku, a posebice u slučajevima u kojima su prethodne izloženosti prema tom dužniku, kod kojih je provedeno restrukturiranje, bile prodane ili otpisane.

74. U slučaju promjene dužnika uslijed događaja kao što je spajanje ili promjena vlasništva dužnika ili bilo koja slična transakcija, institucija ne bi trebala primijeniti stavak 73. točku (a). U slučaju promjene imena dužnika institucija treba primijeniti navedeni stavak.

Praćenje djelotvornosti politike

75. U svrhu primjene članka 178. stavka 5. Uredbe (EU) br. 575/2013 institucija treba odrediti jasne kriterije i politike vezano uz to kada se dužniku može ponovo dodijeliti status ispunjavanja obveza a posebice i oboje od sljedećeg:
- (a) kada se može smatrati da je poboljšanje financijskog stanja dužnika dovoljno da omogućuje potpunu i pravodobnu otplatu kreditnih obveza,
  - (b) kada se zapravo može očekivati otplata čak i u slučajevima u kojima postoji poboljšanje financijskog stanja dužnika u skladu s točkom (a).
76. Institucije trebaju redovno pratiti djelotvornost svojih politika navedenih u stavku 75., a posebice trebaju pratiti i analizirati:
- (a) promjene statusa dužnika ili proizvoda,
  - (b) učinak usvojenih politika na stope oporavka izloženosti u statusu neispunjavanja obveza,
  - (c) učinak usvojenih politika na pojavu višestrukih statusa neispunjavanja obveza.
77. Očekuje se da će institucija imati ograničen broj dužnika kod kojih će status neispunjavanja obveza nastupiti nedugo nakon ponovnog stjecanja statusa ispunjavanja obveza. U slučaju nastanka znatnog broja višestrukih statusa neispunjavanja obveza institucija treba preispitati svoje politike u odnosu na reklasifikaciju izloženosti.
78. Analiza promjena u statusu dužnika ili proizvoda treba posebice biti uzeta u obzir u svrhu određivanja razdoblja iz stavaka 71. i 72. Institucije mogu utvrditi dulja razdoblja za izloženosti koje su bile klasificirane kao izloženosti u statusu neispunjavanja obveza u prethodna 24 mjeseca.

8. Dosljednost u primjeni definicije statusa neispunjavanja obveza

---

Pregled

79. Institucije trebaju donijeti odgovarajuće mehanizme i procedure s ciljem osiguravanja provedbe i ispravne primjene definicije statusa neispunjavanja obveza te trebaju posebice osigurati:

(a) da status neispunjavanja obveza za pojedinog dužnika bude dosljedno utvrđen na razini čitave institucije s obzirom na sve izloženosti tog dužnika u svim odgovarajućim IT sustavima, uključujući i sve pravne subjekte unutar grupe te sve geografske lokacije u skladu sa stavcima 80. – 82., odnosno, u slučajevima izloženosti prema stanovništvu, u skladu sa stavcima 92. – 94.,

(b) da se primijeni jedno od sljedećeg:

- i. da se ista definicija statusa neispunjavanja obveza primjenjuje dosljedno na razini institucije, njezina matičnog društva i u bilo kojem od njenih društava kćeri te s obzirom na različite vrste izloženosti,
- ii. u slučajevima u kojima se primjenjuju različite definicije statusa neispunjavanja obveza bilo unutar grupe ili s obzirom na različite vrste izloženosti, područje primjene svake od definicija statusa neispunjavanja obveza treba biti jasno određeno, u skladu sa stavcima 83. – 85.

Dosljedno utvrđivanje statusa neispunjavanja obveza pojedinog dužnika

80. U svrhu primjene točke (a) stavka 79., institucije trebaju primijeniti odgovarajuće procedure i mehanizme s ciljem osiguravanja da se status neispunjavanja obveza pojedinog dužnika utvrdi dosljedno na razini čitave institucije s obzirom na sve izloženosti prema tom dužniku u svim odgovarajućim IT sustavima, uključujući i sve pravne subjekte unutar grupe te sve geografske lokacije u kojima institucije djeluju i na druge načine osim preko pravnih subjekata.

81. U slučajevima u kojima je razmjena podataka o klijentima među različitim pravnim subjektima unutar institucije, njenog matičnog društva ili bilo koje od njenih društava kćeri zabranjena na temelju propisa o zaštiti potrošača, bankarske tajne ili drugog zakonodavstva što dovodi do nedosljednosti u utvrđivanju statusa neispunjavanja obveza dužnika institucije trebaju obavijestiti svoja nadležna tijela o tim pravnim preprekama te, ako primjenjuju IRB pristup,

trebaju procijeniti i značajnost nedosljednosti u utvrđivanju statusa neispunjavanja obveza dužnika te njihov mogući učinak na procjene parametara rizika.

82. Osim toga, u slučajevima u kojima je utvrđivanje statusa neispunjavanja obveza dužnika, na način koji bi bio potpuno dosljedan na razini čitave institucije, iznimno teško jer zahtijeva razvoj centraliziranih baza podataka svih klijenata ili provedbu drugih mehanizama ili procedura u svrhu provjere statusa svakog klijenta u svakom od subjekata unutar grupe, institucije ne trebaju primijeniti takve mehanizme ili procedure ako mogu pokazati da učinak nedosljednog prikazivanja nije značajan jer između odgovarajućih subjekata unutar grupe ne postoje zajednički klijenti, ili je njihov broj vrlo ograničen, a izloženosti prema takvim klijentima nisu značajne.

Dosljedna primjena definicije statusa neispunjavanja obveza s obzirom na vrste izloženosti

83. U svrhu primjene točke (b) stavka 79., institucija, njeno matično društvo ili bilo koje od njenih društava kćeri trebaju primjenjivati istu definiciju statusa neispunjavanja obveza za pojedinu vrstu izloženosti kao što je utvrđeno člankom 142. stavkom 1. točkom 2. Uredbe (EU) br. 575/2013. Moguća je primjena različitih definicija statusa neispunjavanja obveza s obzirom na različite vrste izloženosti, uključujući i s obzirom na određene pravne subjekte unutar grupe te geografske lokacije u kojima institucije djeluju i na druge načine osim preko pravnih subjekata, a u slučajevima u kojima je to opravdano primjenom znatno različitih praksi internog upravljanja rizikom ili različitim zakonskim zahtjevima koji se primjenjuju u različitim područjima nadležnosti, a posebice s obzirom na razloge kao što su:

- (a) različiti pragovi značajnosti koje određuju nadležna tijela u svojim područjima nadležnosti u skladu s člankom 178. stavkom 2. točkom (d) Uredbe (EU) br. 575/2013,
- (b) kada se u skladu s člankom 178. stavkom 1. točkom (b) Uredbe (EU) br. 575/2013 u pojedinim područjima nadležnosti za određene vrste izloženosti primjenjuje rok kašnjenja od 180 dana umjesto roka od 90
- (c) određivanje dodatnih naznaka vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze, a koje su specifične u odnosu na određene pravne subjekte, geografske lokacije ili vrste izloženosti.

84. U svrhu primjene točke (b) alineje (ii) stavka 79., te u slučajevima u kojima se primjenjuju različite definicije statusa neispunjavanja obveza s obzirom na vrste izloženosti u skladu sa stavkom 83., interne procedure institucija koje se odnose na definiciju statusa neispunjavanja obveza trebaju osigurati oboje od sljedećeg:

- (a) da je područje primjene svake definicije jasno utvrđeno;
- (b) da se definicija statusa neispunjavanja obveza koja je utvrđena za određenu vrstu izloženosti, za određene pravne subjekte ili za određenu geografsku lokaciju

primjenjuje dosljedno na sve izloženosti unutar područja primjene svake odgovarajuće definicije statusa neispunjavanja obveza.

85. Osim toga, u slučaju institucija koje primjenjuju IRB pristup, primjena različitih definicija statusa neispunjavanja obveza mora se na odgovarajući način odražavati u procjenama parametara rizika u slučaju rejting-sustava čije područje primjene obuhvaća različite definicije statusa neispunjavanja obveza.

9. Primjena definicije statusa neispunjavanja obveza za izloženosti prema stanovništvu

---

Razina primjene definicije statusa neispunjavanja obveza za izloženosti prema stanovništvu

86. U skladu s člankom 178. stavkom 1. podstavkom 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 u slučaju izloženosti prema stanovništvu institucije mogu primijeniti definiciju statusa neispunjavanja obveza na razini pojedinog kreditnog proizvoda umjesto u odnosu na ukupne obveze dužnika. Stoga posebice institucije koje primjenjuju IRB pristup mogu primijeniti definiciju statusa neispunjavanja obveza na razini pojedinog kreditnog proizvoda u slučaju izloženosti prema stanovništvu kako je utvrđeno u članku 147. stavku 5. Uredbe (EU) br. 575/2013. Institucije koje primjenjuju standardizirani pristup mogu umjesto toga primijeniti definiciju statusa neispunjavanja obveza na razini pojedinog kreditnog proizvoda za sve izloženosti koje ispunjavaju kriterije određene u članku 123. Uredbe (EU) br. 575/2013 čak i u slučajevima kad su neke od tih izloženosti razvrstane u različite kategorije izloženosti za potrebe dodjeljivanja pondera rizika, kao što su izloženosti osigurane nekretninama.
87. Institucije trebaju odabrati razinu primjene definicije statusa neispunjavanja obveza između dužnika i pojedinog kreditnog proizvoda za sve izloženosti prema stanovništvu na način koji odražava njihove prakse internih procesa upravljanja rizicima.
88. Institucije mogu primijeniti definiciju statusa neispunjavanja obveza na razini dužnika za neke vrste izloženosti prema stanovništvu te na razini pojedinog kreditnog proizvoda za druge vrste, ako je to dobro opravdano praksom internih procesa upravljanja rizicima, npr. zbog različitih poslovnih modela društava kćeri, te u slučajevima u kojima postoje dokazi da je broj situacija u kojima se na iste klijente primjenjuju različite definicije statusa neispunjavanja obveza na različitim razinama primjene ograničen na strogi minimum.
89. U slučajevima u kojima institucije odluče upotrebljavati različite razine primjene definicije statusa neispunjavanja obveza za različite vrste izloženosti prema stanovništvu, u skladu sa

stavkom 88., trebaju osigurati da je područje primjene svake definicije statusa neispunjavanja obveza jasno određeno te da se primjenjuje dosljedno tijekom vremena za različite vrste izloženosti prema stanovništvu. U slučaju institucija koje primjenjuju IRB pristup procjene rizika trebaju ispravno odražavati definiciju statusa neispunjavanja obveza koja se primjenjuje s obzirom na svaku pojedinu vrstu izloženosti.

90. U slučajevima u kojima institucije koriste različite razine primjene definicije statusa neispunjavanja obveza s obzirom na određene portfelje izloženosti prema stanovništvu, postupanje sa zajedničkim klijentima u tim portfeljima treba biti određeno u internim politikama i procedurama tih institucija. Posebice, u slučajevima u kojima izloženost na koju se primjenjuje definicija statusa neispunjavanja obveza na razini dužnika ispunjava jedan ili oba uvjeta iz članka 178. stavka 1. točaka (a) ili (b) Uredbe (EU) br. 575/2013 tada za sve izloženosti prema tom dužniku treba smatrati da su u statusu neispunjavanja obveza, uključujući one na koje se primjenjuje definicija statusa neispunjavanja obveza na razini pojedinog kreditnog proizvoda. U slučajevima u kojima izloženost na koju se primjenjuje definicija statusa neispunjavanja obveza na razini pojedinog kreditnog proizvoda ispunjava te uvjete, preostale izloženosti prema tom dužniku ne trebaju automatski biti reklasificirane u status neispunjavanja obveza. Međutim, institucije mogu klasificirati te ostale izloženosti u status neispunjavanja obveza na temelju ostalih razmatranja vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze u skladu s daljnjim odredbama u stavcima 92. – 94.
91. Isto pravilo treba primijeniti i na dužnike prema kojima se postupa na temelju standardiziranog pristupa, gdje neke izloženosti prema dužniku ispunjavaju zahtjeve utvrđene člankom 123. Uredbe (EU) br. 575/2013, no ostale izloženosti prema istom dužniku su u obliku vrijednosnih papira pa se stoga ne smatraju izloženostima prema stanovništvu. U slučajevima kada izloženost u obliku vrijednosnih papira ispunjava jedan ili oba uvjeta iz članka 178. stavka 1. točaka (a) ili (b) Uredbe (EU) br. 575/2013 za sve izloženosti prema tom dužniku treba smatrati da su u statusu neispunjavanja obveza. U slučajevima u kojima izloženost koja ispunjava zahtjeve iz članka 123. Uredbe (EU) br. 575/2013 ispunjava te uvjete, a institucija primjenjuje definiciju statusa neispunjavanja obveza na razini pojedinog kreditnog proizvoda, preostale izloženosti prema dužniku ne trebaju automatski biti reklasificirane u status neispunjavanja obveza. Međutim, institucije mogu klasificirati te ostale izloženosti u status neispunjavanja obveza na temelju ostalih razmatranja vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze u skladu s daljnjim odredbama u stavcima 92. – 94.

Primjena definicije statusa neispunjavanja obveza za izloženosti prema stanovništvu na razini proizvoda

92. U slučajevima u kojima je, u skladu s člankom 178. stavkom 1. podstavkom 2. Uredbe (EU) br. 575/2013, definicija statusa neispunjavanja obveza primijenjena na razini pojedinog kreditnog proizvoda s obzirom na izloženosti prema stanovništvu institucije ne trebaju automatski smatrati da se različite izloženosti prema istom dužniku nalaze istovremeno u statusu neispunjavanja obveza. Međutim, institucije trebaju uzeti u obzir da su neke naznake statusa neispunjavanja obveza povezane sa stanjem dužnika, a ne sa statusom pojedine izloženosti.

Ovo se posebice odnosi na naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze s obzirom na stečaj dužnika u skladu s člankom 178. stavkom 3. točkama (e) i (f) Uredbe (EU) br. 575/2013. U slučajevima u kojima postoje takve naznake statusa neispunjavanja obveza institucije trebaju smatrati da su sve izloženosti prema istom dužniku u statusu neispunjavanja obveza neovisno o razini primjene definicije statusa neispunjavanja obveza.

93. Institucije trebaju razmotriti i ostale naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze te specificirati, u skladu sa svojim internim politikama i procedurama, koje naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze odražavaju opće stanje dužnika, a ne pojedine izloženosti. U slučaju u kojem postoje takve druge naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze, za sve izloženosti prema dužniku treba smatrati da su u statusu neispunjavanja obveza neovisno o razini primjene definicije statusa neispunjavanja obveza.
94. Dodatno, u slučajevima u kojima se znatan dio izloženosti prema dužniku nalazi u statusu neispunjavanja obveza, institucije mogu smatrati da je malo vjerojatno da će ostale obveze tog dužnika biti podmirene u cijelosti bez ne uzimajući u obzir mogućnost naplate iz kolaterala pa mogu i za te preostale izloženosti smatrati da se nalaze u statusu neispunjavanja obveza.

Primjena definicije statusa neispunjavanja obveza za izloženosti prema stanovništvu na razini dužnika

95. Primjena definicije statusa neispunjavanja obveza za izloženosti prema stanovništvu na razini dužnika podrazumijeva da, u slučajevima u kojima bilo koja kreditna obveza dužnika ispunjava jedan ili oba uvjeta iz članka 178. stavka 1. točaka (a) ili (b) Uredbe (EU) br. 575/2013, tada za sve izloženosti prema tom dužniku treba smatrati da su u statusu neispunjavanja obveza. Institucije koje odluče primijeniti definiciju statusa neispunjavanja obveza za izloženosti prema stanovništvu na razini dužnika trebaju specificirati u svojim internim politikama i procedurama detaljna pravila o postupanju sa zajedničkim kreditnim obvezama te širenju statusa neispunjavanja obveza među izloženostima.
96. Institucije trebaju pod zajedničkom kreditnom obvezom smatrati izloženost dvoje ili više dužnika koji su jednako odgovorni za otplatu kreditne obveze. To se ne odnosi na kreditnu obvezu pojedinog dužnika koja je osigurana u obliku jamstva ili drugog oblika kreditne zaštite za koju odgovara drugi pojedinac ili subjekt.

97. U slučaju ispunjavanja jednog ili oba uvjeta iz članka 178. stavka 1. točaka (a) ili (b) Uredbe (EU) br. 575/2013 s obzirom na zajedničku kreditnu obvezu dvoje ili više dužnika, institucije trebaju smatrati da su sve ostale zajedničke kreditne obveze s istim dužnicima te sve pojedinačne izloženosti prema tim dužnicima u statusu neispunjavanja obveza, osim ako mogu opravdati da priznavanje statusa neispunjavanja obveza u slučaju pojedinih izloženosti nije prikladno jer je ispunjen barem jedan od sljedećih uvjeta:

(a) odgoda u plaćanju zajedničke kreditne obveze rezultat je spora među pojedinim dužnicima koji sudjeluju u zajedničkoj kreditnoj obvezi, a koji je pokrenut na sudu ili u okviru drugog formalnog postupka kojeg provodi ovlašteno vanjsko tijelo te koje rezultira obvezujućom odlukom u skladu s primjenjivim pravnim okvirom na odgovarajućem području sudske nadležnosti te ne postoji razlog za zabrinutost u vezi s financijskom situacijom pojedinih dužnika,

(b) zajednička kreditna obveza predstavlja dio koji nije značajan u odnosu na ukupne obveze pojedinog dužnika.

98. Nastanak statusa neispunjavanja obveza u slučaju jedne zajedničke kreditne obveze ne treba dovesti do nastanak statusa neispunjavanja obveza u slučaju drugih zajedničkih kreditnih obveza pojedinih dužnika s drugim pojedincima ili subjektima koji nisu uključeni u kreditnu obvezu kod koje je prvo nastao status neispunjavanja obveza; međutim, institucije trebaju procijeniti je li status neispunjavanja obveza u slučaju te zajedničke kreditne obveze ujedno i naznaka vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze s obzirom na ostale zajedničke kreditne obveze u kojima sudjeluje.

99. U slučaju u kojima je ispunjen jedan ili oba uvjeta iz članka 178. stavka 1. točaka (a) ili (b) Uredbe (EU) br. 575/2013 s obzirom na kreditnu obvezu pojedinog dužnika, taj status neispunjavanja obveza ne bi trebao automatski dovesti do širenja statusa neispunjavanja obveza na bilo koju zajedničku kreditnu obvezu tog dužnika; međutim, institucije trebaju procijeniti takve zajedničke kreditne obveze s ciljem utvrđivanja mogućih naznaka vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze obzirom na nastali status neispunjavanja obveza jednog od dužnika. U svakom slučaju, ako se svi pojedini dužnici zajedničke kreditne obveze nalaze u statusu neispunjavanja obveza, za njihove zajedničke kreditne obveze treba automatski smatrati da se nalaze u statusu neispunjavanja obveza.

100. Institucije trebaju prepoznati i utvrditi, na osnovi analize odgovarajućih zakonskih odredaba na određenom području sudske nadležnosti, u svojim unutarnjim politikama i procedurama načine utvrđivanja onih dužnika koje se zakonski može smatrati u potpunosti odgovornima za određene obveze za koje su odgovorni solidarno s drugim dužnicima pa stoga odgovaraju u potpunosti za čitavi iznos tih obveza, pri čemu treba isključiti kreditne obveze pojedinih dužnika koje su osigurane u obliku jamstva ili drugog oblika kreditne zaštite za koje odgovara drugi pojedinac ili subjekt. Tipičan primjer predstavlja bračni par kod kojeg, na temelju specifičnih zakonskih odredbi primjenjivih u određenom području nadležnosti, nije moguće dijeliti bračnu stečevinu (sustav odvojenog vlasništva). U slučaju pune solidarne

odgovornosti za sve obveze, nastanak statusa neispunjavanja obveza jednog od takvih dužnika treba smatrati naznakom moguće vjerojatnosti da drugi dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze te stoga institucije trebaju procijeniti treba li za pojedinačne i zajedničke kreditne obveze tih dužnika smatrati da se nalaze u statusu neispunjavanja obveza. U slučaju u kojem jedan od solidarnih dužnika koji su zakonski potpuno odgovorni za sve obveze ima zajedničku kreditnu obvezu s drugim klijentom, institucija treba procijeniti postoje li naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze i u vezi s drugim zajedničkim kreditnim obvezama u koje su uključene treće strane.

101. Institucije trebaju analizirati i vrste pravnih osoba u odgovarajućim područjima sudske nadležnosti te stupanj odgovornosti vlasnika, partnera, dioničara ili menadžera u odnosu na obveze trgovačkog društva, a koje ovise o pravnom obliku pravne osobe. U slučajevima u kojima je pojedinac u potpunosti odgovoran za obveze trgovačkog društva, nastanak statusa neispunjavanja obveza u slučaju obveza tog trgovačkog društva treba rezultirati time da se i za tog pojedinca smatra da se nalazi u statusu neispunjavanja obveza. U slučajevima u kojima takva puna odgovornost za obveze trgovačkog društva ne postoji, institucija treba procijeniti vlasnike, partnere i značajne dioničare društva koje se nalazi u statusu neispunjavanja obveza u vezi s mogućim naznakama vjerojatnosti da neće u cijelosti podmiriti svoje vlastite individualne obveze.
102. Dodatno, u slučaju pojedinačnog poduzetnika u kojem je pojedinac potpuno odgovoran i za svoje privatne i za svoje poslovne obveze, a za njih odgovara i svojom privatnom i poslovnim imovinom nastanak statusa neispunjavanja obveza za bilo koju od njegovih privatnih i poslovnih obveza bi trebao uzrokovati da se za sve privatne i poslovne obveze takvog pojedinca smatra da se nalaze u statusu neispunjavanja obveza.
103. U slučaju u kojem je definicija statusa neispunjavanja obveza primijenjena na razini dužnika u slučaju izloženosti prema stanovništvu prag značajnosti treba također biti primijenjen na razini dužnika. Institucije trebaju u svojim internim politikama i procedurama jasno utvrditi postupanje u vezi sa zajedničkim kreditnim obvezama u vezi s primjenom praga značajnosti.
104. Zajedničkog dužnika, tj. specifičnu skupinu pojedinačnih dužnika koji imaju zajedničku obvezu prema instituciji treba tretirati kao posebnog dužnika u odnosu na svakog od pojedinačnih dužnika koji pripada toj skupini. U slučaju da dođe do kašnjenja u plaćanju u vezi sa zajedničkom kreditnom obvezom, značajnost takvog kašnjenja treba procijeniti primjenom praga značajnosti iz članka 178. stavka 2. točke (d) Uredbe (EU) br. 575/2013 na sve zajedničke kreditne obveze koje se odnose na specifičnu skupinu dužnika. U tu svrhu pojedinačne izloženosti prema dužnicima koji sudjeluju u zajedničkoj kreditnoj obvezi ili bilo kojoj drugoj podskupini tih dužnika ne treba uzimati u obzir. Međutim, u slučajevima u kojima je prag značajnosti zajedničkog dužnika koji je izračunat na taj način prekršen, za sve zajedničke kreditne obveze te skupine dužnika te za sve pojedinačne izloženosti prema dužnicima koji sudjeluju u zajedničkoj kreditnoj obvezi treba smatrati da se nalaze u statusu neispunjavanja obveza osim ako je ispunjen bilo koji od uvjeta utvrđenih u stavku 97.

105. Kad dođe do kašnjenja u plaćanju u vezi s pojedinačnom kreditnom obvezom, značajnost takvog kašnjenja treba procijeniti primjenom praga značajnosti iz članka 178. stavka 2. točke (d) Uredbe (EU) br. 575/2013 na sve pojedinačne kreditne obveze tog dužnika, bez uzimanja u obzir bilo koje zajedničke kreditne obveze tog dužnika u kojoj sudjeluje s ostalim pojedincima ili subjektima. U slučaju u kojem je prag značajnosti izračunat na taj način prekršen, za sve pojedinačne izloženosti prema tom dužniku treba smatrati da se nalaze u statusu neispunjavanja obveza.

10. Dokumentacija, interne politike i procesi upravljanja rizicima

---

Pravodobnost utvrđivanja statusa neispunjavanja obveza

106. Institucije trebaju imati djelotvorne postupke s pomoću kojih mogu pribaviti odgovarajuće informacije s ciljem pravodobnog utvrđivanja statusa neispunjavanja obveza te s pomoću kojih mogu usmjeriti sve odgovarajuće informacije u najkraćem mogućem roku i, ako je moguće, na automatiziran način, prema osoblju koje je zaduženo za odlučivanje o kreditima i više, a posebice:

(a) u slučajevima u kojima primjenjuju automatske postupke, kao što je brojenje dana zakašnjenja, utvrđivanje naznaka statusa neispunjavanja obveza treba biti izvršavano na svakodnevnoj osnovi,

(b) u slučajevima u kojima primjenjuju ručne postupke, kao što je provjeravanje eksternih izvora i baza podataka, analiza nadzornih popisa, analiza popisa restrukturiranih izloženosti ili utvrđivanja specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik, te informacije trebaju biti ažurirane dovoljno često da bi se moglo jamčiti pravodobno utvrđivanje nastanka statusa neispunjavanja obveza.

107. Institucije trebaju redovito provjeravati da su sve restrukturirane neprihodujuće izloženosti klasificirane u status neispunjavanja obveza te kao restrukturiranje. Institucije trebaju i redovito analizirati restrukturirane prihodujuće izloženosti s ciljem utvrđivanja postoje li kod nekih od njih naznake vjerojatnosti da dužnik neće u cijelosti podmiriti svoje obveze u skladu s člankom 178. stavkom 3. točkom (d) Uredbe (EU) br. 575/2013 te u skladu sa stavicima 49. – 55.

108. Kontrolnim mehanizmima treba se osigurati da se odgovarajuće informacije upotrebljavaju u procesu utvrđivanja nastanka statusa neispunjavanja obveza neposredno nakon prikupljanja tih podataka. Sve izloženosti prema dužniku koji je u statusu neispunjavanja obveza ili sve odgovarajuće izloženosti u slučaju primjene definicije statusa neispunjavanja obveza na razini pojedinog kreditnog proizvoda u slučaju izloženosti prema

stanovništvu trebaju biti označene kao takve u svim odgovarajućim IT sustavima bez neopravdanog kašnjenja. Ako dođe do kašnjenja u obilježavanju nastanka statusa neispunjavanja obveza, takva kašnjenja ne bi trebala dovesti do pogrešaka ili nedosljednosti u procesima upravljanja rizicima, izvješćivanju o rizicima, izračunavanju kapitalnih zahtjeva ili u upotrebi podataka u postupku kvantifikacije rizika. Posebice treba osigurati da se podacima internog i eksternog izvješćivanja prikazuje situacija u kojoj su sve izloženosti ispravno klasificirane.

Dokumentacija

109. Institucije trebaju dokumentirati svoje politike u odnosu na definiciju statusa neispunjavanja obveza uključujući sve pokretače utvrđivanja statusa neispunjavanja obveza te izlazne kriterije kao i jasno utvrđeno područje primjene definicije statusa neispunjavanja obveza te bi posebice trebale:
- (a) dokumentirati operacionalizaciju svih naznaka statusa neispunjavanja obveza;
  - (b) dokumentirati operacionalizaciju kriterija za reklasifikaciju dužnika iz statusa neispunjavanja obveza u status ispunjavanja obveza;
  - (c) održavati ažurirani registar svih definicija statusa neispunjavanja obveza.
110. U svrhu primjene točke (a) stavka 109. institucije trebaju dokumentirati primjenu definicije statusa neispunjavanja obveza na detaljan način uključivanjem operacionalizacije svih naznaka neispunjavanja obveza, uključujući postupak, izvore informacija i odgovornosti za utvrđivanje posebnih naznaka neispunjavanja obveza.
111. U svrhu primjene točke (b) stavka 109., institucije trebaju dokumentirati operacionalizaciju kriterija za reklasifikaciju dužnika iz statusa neispunjavanja obveza u status ispunjavanja obveza, uključujući postupke, izvore informacija i odgovornosti dodijeljene odgovarajućem osoblju.
112. U svrhu primjene stavaka 110. i 111., dokumentacija treba uključivati opise svih automatskih mehanizama i ručnih postupaka, a u slučajevima u kojima se kvalitativne naznake za utvrđivanje neispunjavanja obveza ili kriteriji za vraćanje u status ispunjavanja obveza primjenjuju ručno, treba osigurati dovoljno detaljne opise radi olakšavanja cjelokupnom odgovornom osoblju opće razumijevanje i dosljednu primjenu tih postupaka.

113. U svrhu primjene točke (c) stavka 109., institucije trebaju održavati ažurirani registar sa svim sadašnjim i prošlim verzijama definicija statusa neispunjavanja obveza, počevši barem od datuma početka primjene ovih smjernica. Informacije trebaju obuhvaćati barem sljedeće aspekte:

- (a) područje primjene definicije statusa neispunjavanja obveza, ako postoji više od jedne definicije koja se primjenjuje unutar institucije, njenog matičnog društva ili bilo koje od njenih društava kćeri;
- (b) tijelo koje odobrava definiciju ili definicije statusa neispunjavanja obveza te datum odobrenja za svaku od tih definicija statusa neispunjavanja obveza;
- (c) datum uvođenja svake definicije statusa neispunjavanja obveza;
- (d) kratak opis svih izmjena koje su napravljene u odnosu na prethodnu verziju;
- (e) u slučaju institucija kojima je odobrena primjena IRB pristupa, dodijeljena kategorija promjene, datum podnošenja nadležnom tijelu te, ako je primjenjivo, datum odobrenja od strane nadležnog tijela.

Zahtjevi internog upravljanja za institucije koje primjenjuju IRB pristup

114. Institucije koje primjenjuju IRB pristup trebaju usvojiti odgovarajuće mehanizme i procedure s ciljem osiguravanja provedbe i ispravne primjene definicije statusa neispunjavanja obveza te trebaju posebice osigurati:

- (a) da definiciju statusa neispunjavanja obveza te područje njene primjene treba odobriti upravljačko tijelo, ili odbor kojeg to tijelo imenuje, te više rukovodstvo u skladu s člankom 189. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 575/2013;
- (b) da se definicija statusa neispunjavanja obveza upotrebljava dosljedno u svrhu izračuna kapitalnih zahtjeva te da ima smislenu ulogu u internim procesima upravljanja rizicima i to na način da se upotrebljava barem u području praćenja izloženosti te u internom izvješćivanju namijenjenoga potrebama višeg rukovodstva te upravljačkog tijela;
- (c) unutarnja revizija ili druga usporediva neovisna jedinica koja obavlja poslove revizije dužna je redovito pregledavati pouzdanost i djelotvornost postupaka koje upotrebljava institucija u utvrđivanju statusa neispunjavanja obveza, a uzimajući u obzir posebice pravodobnost utvrđivanja statusa neispunjavanja obveza na koje se odnose stavci 106. – 108.; te osigurati da se zaključci postupka interne revizije i s njim povezane preporuke, kao i mjere potrebne za popravljavanje utvrđenih slabosti, priopće izravno upravljačkom tijelu ili odboru koji je ono imenovalo.